VNS 11/2025 vp Valtioneuvoston selonteko: Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelma

Talousvaliokunta, 13.3.2026

JYRI SEPPÄLÄ, Suomen ilmastopaneelin puheenjohtaja

SUOMEN ILMASTOPANEELI

Suunnitelman tarkoituksenmukaisuus

- Suunnitelmassa on esitetty ääriskenaarioita, joista vain yhdessä saavutetaan kaikki ilmastolain mukaiset tavoitteet.
  - Suunnitelma ei siis mahdollista vaihtoehtoisten, ilmastotavoitteet saavuttavien polkujen ja keinojen vertailua.

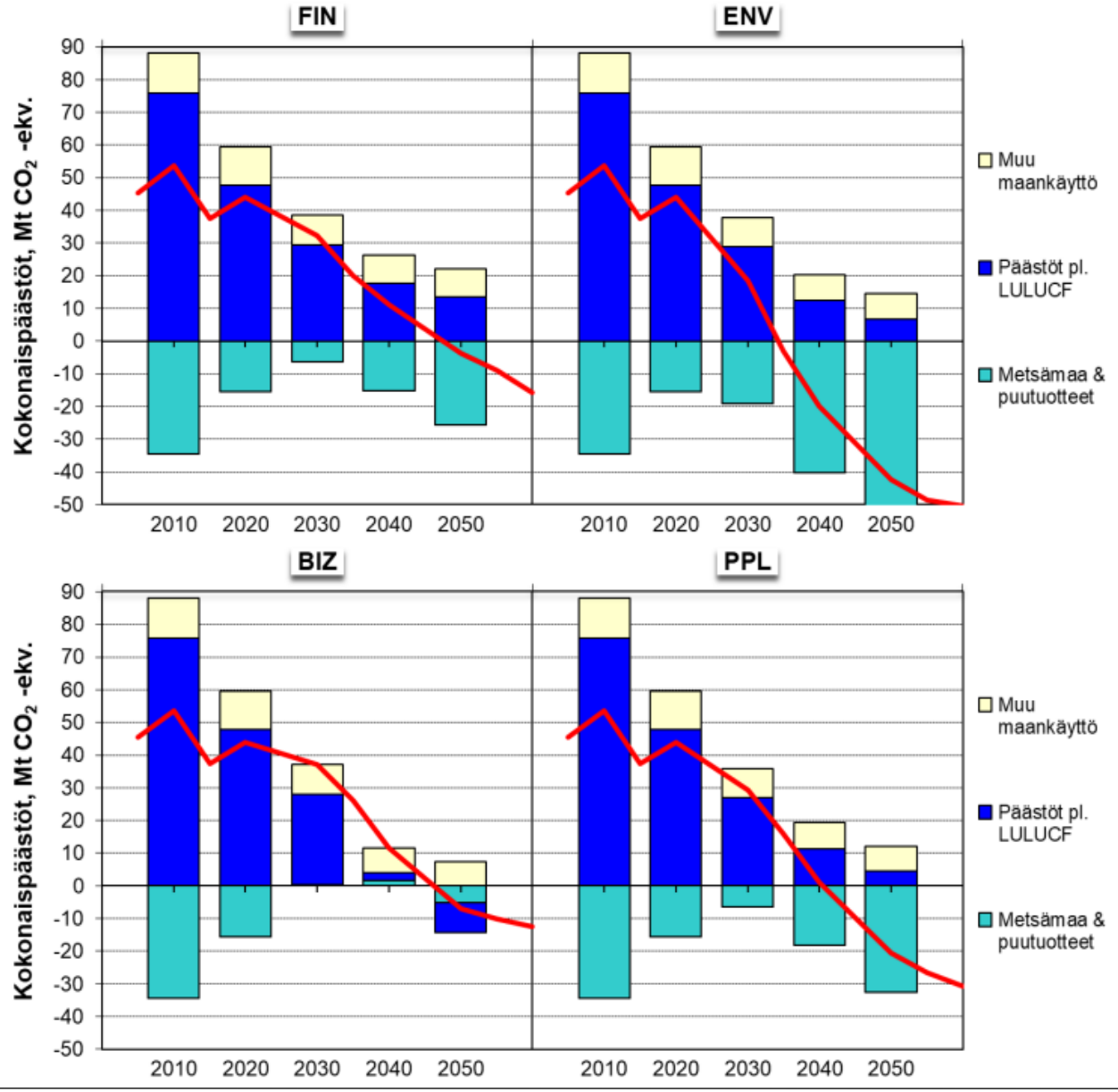
- Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman tulisi viitoittaa tietä kohti ilmastolain hiilinegatiivisuustavoitetta, eli että vuoden 2035 jälkeen poistumat kasvavat ja päästöt vähenevät.

- Suunnitelmassa on kyllä nostettu esille, että eri skenaarioilla voitaisiin saavuttaa hiilineutraalius hakkuiden muutosten tai teknisten hiilinielujen kasvattamisen avulla.
  - Skenaarioiden tulisi kuitenkin esittää eri sektoreiden toimista koottuja harkittuja kokonaisuuksia, joilla ilmastolain mukaiset tavoitteet saavutetaan.
  - Merkitykseltään tärkeiden valintojen vaikutusta tulisi selventää.

- Suunnitelman tarkoituksenmukaisuuden kannalta oleellista on tietopohjan ajantasaisuus. Maankäyttösektorin tiedot tulisi päivittää lähitulevaisuudessa.

Kasvihuonekaasupäästöjen kokonaistaseen klehitysennusteen päivitystarve

- Tieto pitkän aikavälin metsien kehityksestä on muuttunut: 15.12.2025 julkaistun kasvihuonekaasuinventaarion menetelmäpäivityksen ja Luonnonvarakeskuksen metsien simulointimalliin (MELA) tehdyt korjaukset (26.1.2026)
- Suunnitelman kaikissa tarkastelluissa skenaarioissa saavutetaan hiilineutraalius viimeistään 2040-luvulla.
- Pitääkö arvio myös uusimpien tietojen valossa paikkansa?
- Uusi tilannekuva: MELA-malli yliarvioi selvästi metsien kasvun tulevaisuudessa. Luke: jopa nykyhakkuutasolla (74 Mm³/v) metsät ovat selvä päästölähde vuonna 2050.

SUOMEN ILMASTOPANEELI

Suunnitelman päivittämistarve

- Ilmastolain perustelujen mukaan suunnitelman päivittäminen on tarkoituksenmukaista ennen 10 vuoden takarajaa, jos suunnitelmassa esitetyt kehityskulut näyttäytyvät mahdottomina tai epätodennäköisinä ajankohtaisen tiedon valossa.
  - Päivittämistä puoltaa maankäyttösektorin tilannekuvan tarkentuminen.
  - Skenaarioiden ääriluonteen vuoksi skenaariot ja niistä suoraan johdetut etenemispolut näyttäytyvät epätodennäköisinä.

- Ilmastonmuutokseen sopeutumisen tarkastelu eri sektoreilla tietyissä ilmastoskenaarioissa, edes yhdessä skenaariossa, jossa lämpenemisen voimakkuus tuotaisiin esille, edellyttäisi selvästi laajempaa ja paremmin resursoitua taustatyötä kuin mitä KEITO-LTS mahdollisti.

- Pitkän aikavälin ilmastosuunnitelman päivittäminen lähitulevaisuudessa olisi perusteltua. Päivitys palvelisi myös EU:n hallintomalliasetuksen ((EU) 2018/1999) mukaisen pitkän aikavälin ilmastostrategian valmistelua tammikuuhun 2029 mennessä.

Kiitos!

JYRI SEPPÄLÄ
jyri.seppala@syke.fi

SUOMEN ILMASTOPANEELI
info@ilmastopaneeli.fi